

V I Lenin

Brev till kamrater

Kamrater! Den tid vi lever i är så kritisk, händelserna följer varandra så otroligt snabbt, att en publicist, som av ödets vilja ställts något på sidan om historiens huvudström, riskerar att ständigt komma för sent eller att visa sig oinformerad, särskilt då någon tid går innan hans arbeten blir tryckta. Ehuru jag helt och fullt inser detta, är jag likväl nödgad att skriva detta brev till bolsjevikerna, även med risk att det överhuvudtaget inte blir publicerat, ty den vacklan, som jag anser det vara min plikt att på det bestämdaste motsätta mig, är exempellös och kan ödesdigert påverka partiet, det internationella proletariats rörelse och revolutionen. Och vad beträffar faran att bli försenad, så skall jag för att förekomma den hänvisa till vilka informationer jag har och av vilket datum de är.

Jag lyckades först på morgonen måndagen den 16 oktober träffa en kamrat, som dagen förut hade deltagit i ett mycket viktigt bolsjevikiskt möte i Petrograd och som utförligt informerade mig om debatterna. Där diskuterades just frågan om upproret, som diskuterats i söndagstidningarna av alla riktningar. De inflytelserikaste kamraterna från alla områden av det bolsjevikiska arbetet i huvudstaden hade infunnit sig till mötet. Och endast en högst obetydlig minoritet av mötet, nämligen inalles två kamrater, intog en avvisande hållning. De argument, som dessa kamrater anförde, är så svaga, dessa argument är ett så förbluffande utslag av förvirring, fruktan och sammanbrott av bolsjevismens och den revolutionära proletära internationalismens alla grundläggande idéer, att det är svårt att finna en förklaring till en så skamlig vacklan. Men faktum kvarstår och eftersom ett revolutionärt parti inte har rätt att tolerera vacklan i en så allvarlig fråga, eftersom dessa två kamrater, som övergett sina principer, kan orsaka en viss förvirring, så är det nödvändigt att analysera deras argument, att avslöja deras vacklan och påvisa hur skamlig den är. De följande raderna är ett försök att göra detta.

”Vi har inte majoritet bland folket, och utan denna förutsättning är upproret hopplöst ...”

Personer som kan säga detta vanställer antingen sanningen eller också är de pedanter, som till varje pris, utan att det minsta räkna med revolutionens reella betingelser, på förhand vill ha en garanti för att bolsjevikernas parti i hela landet fått exakt hälften plus en av rösterna. Inte i en enda revolution har historien någonsin erbjudit sådana garantier och kan absolut inte göra det. Att ställa ett sådant krav är att gyckla med åhörarna och innebär ingenting annat än att skyla över sin egen *flykt* undan verkligheten.

Ty verkligheten visar oss klart, att folkmajoriteten just efter julidagarna började att snabbt gå över på bolsjevikernas sida. Det bevisades redan före kornilovrevolten både av valen i Petrograd den 20 augusti, då antalet bolsjevikiska röster i staden, förstäderna undantagna, steg från 20 till 33 proc, och sedan av stadsdelsdumavalen i Moskva i september, då antalet bolsjevikiska röster steg från 11 till 49,3 proc (en moskvakamrat, som jag träffade i dagarna, sade mig att den exakta siffran är 51 proc). Det har nyvalen av sovjeterna bevisat. Det har bevisats av det faktum, att majoriteten av bondesovjeterna tvärtemot sin ”avksentievskas” centralsovjet uttalat sig *mot* koalitionen. Att vara emot koalitionen innebär *i praktiken* att följa bolsjevikerna. Vidare visar meddelanden från fronten allt oftare och allt bestämdare, att soldaternas *massa* allt beslutsammare går över till bolsjevikernas sida, trots det illvilliga förtälet och de illvilliga attackerna av de socialistrevolutionära och mensjevikiska ledarna, officerare, deputerade etc, etc.

Slutligen är *bondeupproret* det viktigaste faktumet i dagens liv i Ryssland. Det visar objektivt, inte i ord utan i handling, att folket går över på bolsjevikernas sida. Ty hur den borgerliga pressen och dess ynkliga eftersägare bland Novaja Zjizn & Co:s ”vacklande” led än ljuger när

de skriker om pogromer och om anarki, så kvarstår faktum. Bonderörelsen i Tambovguvernemet var ett uppror både i fysisk och politisk mening, ett uppror, som gett så utomordentliga politiska resultat som framför allt samtycke till att överlämna jorden åt bönderna. Det är ingen tillfällighet att hela det av upproret uppskrämda socialistrevolutionära packet, inklusive Delo Naroda, nu *tjuter* om nödvändigheten av att överlämna jorden till bönderna! Det bevisar *i praktiken* att bolsjevismen är riktig och når framgång. Det *visade sig* vara omöjligt att ”undervisa” bonapartisterna och deras lakejer i förparlamentet på annat sätt än genom uppror.

Det är ett faktum. Fakta är envisa ting. Och ett sådant faktiskt ”argument” för upproret är starkare än tusentals ”pessimistiska” undanflykter av en förvirrad och uppskrämd politiker.

Om bondeupproret inte vore en händelse av allnationell politisk betydelse, så skulle inte de socialistrevolutionära lakejerna i förparlamentet skrika om nödvändigheten av att överlämna jorden till bönderna.

Ett annat utomordentligt politiskt och revolutionärt resultat av bondeupproret, vilket redan noterats i *Rabotjij Put*, är spannmålstillförseln till järnvägsstationerna i Tambovguvernemet. Där har ni, förvirrade herrar, ytterligare ett ”argument”, ett argument för upproret som det enda sättet att rädda landet från den hungersnöd som redan står för dörren och från en kris av oerhörda dimensioner. Medan de socialistrevolutionära och mensjevikiska folkförrädarna gläfsar, hotar, skriver resolutioner och lovar att föda de hungrande genom att inkalla konstituerande församlingen, kommer folket att *på bolsjevikiskt sätt* ta itu med att lösa spannmålsfrågan genom ett *uppror* mot godsägarna, kapitalisterna och uppköparna.

Och de ypperliga resultaten av en *sådan* lösning (den enda reella) av spannmålsfrågan var även den *borgerliga* pressen tvungen att erkänna, t o m Russkaja Volja, som publicerade meddelandet att järnvägsstationerna i Tambovguvernemet var överfyllda av spannmål ... *Sedan bönderna hade gjort uppror!!*

Nej, att nu tvivla på att folkmajoriteten följer och kommer att följa bolsjevikerna, det innebär att skamligt vackla och betyder i verkligheten att kasta den proletära revolutionsandans *alla* principer överbord, att fullkomligt avsvärja sig bolsjevismen.

”Vi är inte tillräckligt starka för att ta makten, och bourgeoisin är inte tillräckligt stark för att torpedera konstituerande församlingen ...”

Den första delen av detta argument är helt enkelt en upprepning av det föregående. Det vinner inte i styrka och övertygelsekraft, om man ger uttryck åt sin förvirring och fruktan för bourgeoisin genom pessimism beträffande arbetarna och optimism beträffande bourgeoisin. Om officersaspiranterna och kosackerna säger, att de kommer att kämpa till sista blodsdroppen mot bolsjevikerna, så förtjänar det fullkomlig tilltro; men om arbetarna och soldaterna på hundratals möten ger uttryck åt sitt fullkomliga förtroende för bolsjevikerna och bekräftar sin beredvillighet att med liv och blod gå in för maktens övergång till sovjeterna, så är det ”på sin plats” att erinra om att det är en sak att rösta och en annan sak att slåss!

Om man resonerar så, är upproret naturligtvis ”vederlagt”. Man frågar sig bara på vilket sätt denna egendomligt inriktade, egendomligt inställda ”pessimism” skiljer sig från en politisk övergång på bourgeoisins sida?

Se på fakta, minns bolsjevikernas tusenfalt upprepade uttalanden, som våra pessimister har ”glömt”. Vi har tusentals gånger sagt, att arbetar- och soldatdeputerades sovjet är en kraft, att de är revolutionens förtrupp, att de kan ta makten. Vi har tusentals gånger förebrått

mensjevikerna och socialistrevolutionärerna att de svamlar om ”demokratins befullmäktigade organ” men på samma gång *fruktar* att överföra makten till sovjeterna.

Och vad har kornilovrevolten bevisat? Det bevisade att sovjeterna är en verklig kraft.

Och sedan detta blivit bevisat genom erfarenheten, genom fakta, skulle vi kasta bolsjevismen överbord, förneka oss själva och säga: vi är inte tillräckligt starka (ehuru vi har båda huvudstädernas sovjeter och majoriteten av landsortens sovjeter på bolsjevikernas sida) !!! Nå, är det inte en skamlig vacklan? Egentligen kastar ju våra ”pessimister” parollen ”All makt åt sovjeterna” överbord, ehuru de *fruktar* att erkänna det.

Hur kan man bevisa, att bourgeoisin inte är tillräckligt stark för att torpedera konstituerande församlingen?

Om sovjeterna *inte har kraft* att störta bourgeoisin, så är den följaktligen tillräckligt stark för att kunna torpedera konstituerande församlingen, ty ingen annan kan förhindra det. Att tro på Kerenskij & Co:s löften, att tro på det servila förparlamentets resolutioner – är det värdigt en medlem av det proletära partiet och en revolutionär?

Bourgeoisin har inte endast *kraft* att torpedera konstituerande församlingen, ifall den nuvarande regeringen inte störtas, utan den kan även *indirekt* nå detta resultat genom att utlämna Petrograd åt tyskarna, genom att öppna fronten, öka lockouterna och sabotera spannmålstillförseln. Det är *genom fakta* bevisat, att bourgeoisin delvis redan har gjort allt detta. Den är alltså i stånd att även göra det *helt*, om arbetarna och soldaterna inte störtar den.

”Sovjeterna måste vara en revolver, satt mot regeringens tinning, med krav på att konstituerande församlingen inkallas och att de kornilovska försöken stoppas ...”

Så långt har en av de båda bedrövliga pessimisterna gått! Han måste gå så långt, ty att avstå från upproret är *detsamma* som att avstå från parollen ”All makt åt sovjeterna”. Naturligtvis är paroller ”ingenting heligt”, det är obestridligt.

Men varför har då *ingen* rest frågan om att ändra denna paroll (som jag gjorde efter julidagarna)? Varför *fruktar* man att säga detta öppet, fastän man i partiet sedan september diskuterat frågan om upproret, som numera är *det enda sättet* att förverkliga parollen ”All makt åt sovjeterna”?

Här kan våra bedrövliga pessimister inte slingra sig undan. Att avstå från upproret är *detsamma* som att avstå från att makten överlämnas till sovjeterna, det är *detsamma* som att ”flytta över” alla förhoppningar och förväntningar på den goda bourgeoisin, som ”lovat” att inkalla konstituerande församlingen.

Är det så svårt att förstå att konstituerande församlingen är *tryggad* och dess framgång garanterad, *om makten* ligger i händerna på sovjeterna? Det har bolsjevikerna sagt tusen gånger. *Ingen* har någonsin försökt vederlägga det. En sådan ”kombinerad typ” erkände alla. Men att nu med ordvändningen ”kombinerad typ” smuggla igenom ett *avståndstagande* från maktens övergång till sovjeterna, att smuggla igenom det *i hemlighet*, *emedan man fruktar* att öppet förkasta vår paroll – vad är det för något? Kan någon finna ett parlamentariskt uttryck för att karakterisera detta?

Vår pessimist fick det träffande svaret: ”Är det en revolver utan kula”? Blir svaret ja, så betyder det en direkt övergång till personer som Lieber och Dan, vilka tusentals gånger förklarat att sovjeterna är en ”revolver” och tusentals gånger bedragit folket, ty *under deras valde* har sovjeterna visat sig vara nollor.

Men om man säger en revolver ”med kula”, så betyder det just en *teknisk* förberedelse till ett uppror, ty kulan måste anskaffas, revolvern måste laddas, och förresten räcker det inte med en enda kula.

Antingen övergång till personer som Lieber och Dan och *öppet* avståndstagande från parollen ”All makt åt sovjeterna” eller uppror. Någon medelväg finns inte.

”Bourgeoisin kan inte utlämna Petrograd åt tyskarna, även om Rodzianko vill det, ty det är inte borgarna som krigar, utan våra hjältemodiga matrosar ...”

Detta argument är på nytt begränsat till samma ”optimism” *beträffande bourgeoisin*, som med varje steg fatalt ådagaläggs av dem, som är pessimister ifråga om de revolutionära krafterna och proletarietets förmåga.

Det är de hjältemodiga matroserna som strider, *men* detta hindrade inte *två* amiraler att *försvinna* före Ösels intagande!!

Det är ett faktum. Fakta är envisa ting. Fakta bevisar, att amiralerna *inte är sämre* än Kornilov när det gäller förräderi. Och det är ett obestriddigt faktum, att högkvarteret inte har reformerats, att officerskåren består av kornilovmän.

Om kornilovmännen (med Kerenskij i spetsen, ty han är också kornilovman) *vill* utlämna Petrograd, så kan de göra det på två och rentav tre sätt.

För det första kan de genom förräderi av den kornilovska officerskåren öppna nordfronten från landsidan.

För det andra kan de bedriva ”kohandel” om aktionsfrihet för hela den tyska flottan, som är *starkare* än vår, de kan bedriva kohandel både med de tyska och de brittiska imperialisterna. Dessutom har de ”försvunna amiralerna” kunnat utlämna *även planerna* åt tyskarna.

För det tredje kan de genom lockout och sabotage av spannmålstillförseln bringa våra trupper till *fullständig* förtvivlan och vanmakt.

Ingen av dessa tre vägar kan förnekas. Fakta har bevisat, att Rysslands borgerliga kosackparti redan knackat på alla dessa tre dörrar och försökt att öppna dem.

Följaktligen? Följaktligen har vi inte rätt att vänta, tills bourgeoisin stryper revolutionen.

Att Rodziankos ”önskningar” inte är en fantasi, det har erfarenheten bevisat. Rodzianko är en handlingens man. Bakom Rodzianko står *kapitalet*. Det är obestriddigt. Kapitalet är en väldig makt, så länge proletarietet inte har makten. Rodzianko har *i årtionden* med liv och själ genomfört kapitalets politik.

Följaktligen? Följaktligen betyder det, att om man vacklar i frågan om upproret som det enda medlet att rädda revolutionen, så förfaller man till den till hälften lieberdanska, socialist-revolutionära och mensjevikiska fega godtrogenheten mot bourgeoisin, till den till hälften ”bonde”-blinda godtrogenhet, som bolsjevikerna framför allt bekämpat.

Antingen lägger man armarna överkorsat i kors över bara bröstet och väntar, bedyrar sin ”tro” på konstituerande församlingen, tills Rodzianko & Co utlämnar Petrograd och kväver revolutionen, eller också gör man uppror. Någon medelväg finns inte.

Inte ens om konstituerande församlingen inkallas, ändrar det i och för sig något, ty inget ”konstituerande”, inga omröstningar ens av den mest suveräna församlingen kan ha någon effekt på svälten, på Wilhelm. Både inkallandet av konstituerande församlingen och dess *framgång*

är beroende av maktens övergång till sovjeterna; denna gamla bolsjevikiska sanning bekräftas allt påtagligare och allt *hårdare* av verkligheten.

”Vi blir allt starkare för varje dag, vi kan komma in i konstituerande församlingen som en stark opposition, varför skall vi sätta allt på ett kort ...”

Detta är ett argument av en kälkborgare, som har ”läst” att konstituerande församlingen inkallas och godtroget slår sig till ro med den högst legala, högst lojala, konstitutionella vägen.

Det är bara synd, att varken frågan om svälten eller frågan om Petrograds utlämnande kan lösas genom att *vänta* på konstituerande församlingen. Denna ”bagatell” glömmer de naiva eller förvirrade eller uppskrämda personerna.

Svälten väntar inte. Bondeupproret väntade inte. Kriget väntar inte. De försvunna amiralerna väntade inte.

Eller kommer svälten att samtycka till att vänta, om vi bolsjeviker *proklamerar* vår tro på konstituerande församlingens inkallande? Kommer de försvunna amiralerna att samtycka till att vänta? Kommer personer som Maklakov och Rodzianko att samtycka till att inställa lockouterna, sabotaget av spannmålstillförseln, de hemliga sammansvärjningarna med de brittiska och tyska imperialisterna?

Ty *så här* blir resultatet för de ”konstitutionella illusionernas” och den parlamentariska kretinismens hjältar. Det levande livet försvinner och kvar blir endast *pappersslappen* om konstituerande församlingens inkallande, kvar blir endast valen.

Och ändå undrar dessa blinda över att det svältande folket och de av generalerna och amiralerna förrådade soldaterna är likgiltiga för valen! Vilka slughuvuden!

”Om kornilovmännen började igen, så skulle vi visa dem! Men att själva börja, varför riskera det? ...”

Det låter så utomordentligt övertygande och utomordentligt revolutionärt. Historien upprepar sig inte, men om vi vänder den *ryggen*, begrundar den första kornilovrevolten och upprepar ”om kornilovmännen började” vilken förträfflig revolutionär strategi det vore! Vad den liknar ”om och men”! Kanske kornilovmännen åter börjar på fel tid! – vilket starkt ”argument”, inte sant? Vilken allvarlig motivering för en proletär politik?

Men om kornilovmännen av andra uppbådet har lärt sig någonting? Om de *inväntar* hungerkravaller, frontens upprivande, Petrograds utlämnande och *inte börjar* tidigare? Hur blir det då?

Man föreslår oss att bygga det proletära partiets taktik på att kornilovmännen eventuellt kommer att upprepa ett av sina gamla misstag!

Vi skall glömma allt vad bolsjevikerna hundratals gånger påvisat och *bevisat*, vad vår revolutions halvårsgamla historia bevisat, nämligen att det inte finns, objektivt *inte finns* och inte kan finnas någon annan utväg *än* kornilovmännens diktatur eller proletariatets diktatur. Vi skall glömma det, avsäga oss allt detta och vänta! På vad? Vänta på ett under, nämligen att det våldsamma och katastrofala händelseförloppet från den 20 april till 29 augusti skall avlösas (på grund av att kriget fortsätter och hungersnöden växer) av ett fredligt, lugnt, stilla och legalt inkallande av konstituerande församlingen och ett verkställande av dess högst lagliga beslut. Där har ni den ”marxistiska” taktiken!

Vänta, ni svältande, Kerenskij har lovat att inkalla konstituerande församlingen!

”I den internationella situationen finns det egentligen ingenting, som förpliktar oss att genast gå till aktion, vi kommer snarare att skada den socialistiska revolutionen i väst, om vi låter oss skjutas ned ...”

Detta argument är i sanning storartat: Scheidemann ”själv”, Renaudel ”själv” skulle inte kunna ”operera” skickligare med arbetarnas sympati för den internationella socialistiska revolutionens framgång!

Man tänke sig bara: tyskarna har under infernaliskt svåra förhållanden, med en *enda* Liebknecht (som till på köpet sitter i fängelse), utan tidningar, utan mötesfrihet, utan sovjeter, trots en otrolig fiendtlighet mot internationalismens idé från *alla* befolkningsklasser, inklusive den siste välbärgade bonden, trots den imperialistiska stor-, medel- och småbourgeoisins storslagna organisationsförmåga – tyskarna, dvs de tyska revolutionära internationalisterna, arbetarna i matrosblus, har organiserat ett uppror i flottan, med kanske en chans på hundra.

Men vi som har tiotals tidningar, mötesfrihet, som har *majoriteten* i sovjeterna, vi som är de bäst lottade proletära internationalisterna i hela världen, vi skall avstå från att stödja de tyska revolutionärerna med vårt uppror. Vi skall resonera i stil med personer som Scheidemann och Renaudel: det förnuftigaste är att inte göra uppror, ty om man skjuter oss, så förlorar världen i oss så till den grad präktiga, förnuftiga, idealiska internationalister!!

Låt oss bevisa att vi är förnuftiga. Låt oss anta en sympatiresolution för de *tyska upprorsmännen* och avvisa *upproret* i Ryssland. Det blir en äkta, förnuftig internationalism. Och hur snabbt kommer inte den internationella internationalismen att blomma upp, om en så vis politik segrar *överallt*!

Kriget har pinat ut och marterat arbetarna i alla länder till det yttersta. Utbrotten kommer allt tätare i Italien, i Tyskland och Österrike. Vi *ensamma*, som har arbetar- och soldatdeputerades sovjeter, skall *vänta* och förråda de tyska internationalisterna, såsom vi förråder de ryska bönderna, vilka inte i ord utan i handling, genom uppror mot godsägarna, kallar oss till uppror mot Kerenskijns regering...

Må molnen av den imperialistiska sammansvärjningen mellan alla länders kapitalister, som är beredda att kväva den ryska revolutionen, skockas – låt oss lugnt vänta, tills man kväver oss *med rubeln*! I stället för att angripa de sammansvurna och krossa deras led genom arbetar- och soldatdeputerades sovjeternas seger, skall vi vänta på konstituerande församlingen, där alla internationella sammansvärjningar skall besegras genom *omröstning*, ifall Kerenskij och Rodzianko hederligt inkallar konstituerande församlingen. Har vi rätt att tvivla på Kerenskijns och Rodziankos hederlighet?

”Men ‘alla’ är emot oss! Vi är isolerade. Centrala exekutivkommittén och de internationalistiska mensjevikerna, Novaja Zizjzn-anhängarna och vänstersocialistrevolutionärerna har gett och kommer att ge ut upprop mot oss!”

Ett förkrossande argument. Hittills har vi skoningslöst gisslat de vacklande för deras vacklan. *Därmed* har vi vunnit folkets sympati. *Därmed* har vi vunnit sovjeterna, utan vilka upproret inte kunde bli tryggt, snabbt och tillförlitligt. Nu skall vi använda de vunna sovjeterna till att *själva gå över till de vacklandes flock*. Vilken utomordentlig karriär för bolsjevismen!

Det väsentliga i lieberdanarnas, tjernoviternas samt ”vänster”-socialistrevolutionärernas och ”vänster”-mensjevikernas politik består i *vacklan*. Som *mätare på massornas radikalisering* har vänstersocialistrevolutionärerna och de internationalistiska mensjevikerna en *kolossal*

politisk betydelse. Två sådana fakta som att å ena sidan cirka 40 procent av både mensjevikerna och socialistrevolutionärerna gått över till vänsterns läger och bondeupproret å andra sidan har otvivelaktigt och uppenbart ett samband med varandra.

Men det är just karaktären i detta samband, som avslöjar hela den avgrundsdjupa karaktärlösheten hos de personer, vilka nu fått infallet att gnälla över att den genomruttna centrala exekutivkommittén eller de vacklande vänstersocialistrevolutionärerna & Co gått emot oss. Ty *denna* vacklan av de småborgerliga ledarna – sådana personer som Martov, Kamkov, Suchanov & Co – måste jämföras med böndernas *uppror*. Det är en *reell* politisk jämförelse. Med vem skall man gå? Med de vacklande ledarklickarna i Petrograd, vilka *indirekt* gett uttryck åt massornas *radikalisering* och som vid *varje* politisk vändning skamligt gnällt, vacklat och sprungit för att be lieberdanarna och personer som Avksentiev & Co om ursäkt – *eller med dessa radikaliserade massor?*

Så och endast så står frågan.

Med anledning av att personer som Martov, Kamkov och Suchanov förrått bondeupproret, föreslår man även oss, de revolutionära internationalisternas arbetarparti, att förråda upproret. Det är just detta politiken att ”blinka” åt vänstersocialistrevolutionärerna och de internationalistiska mensjevikerna går ut på.

Men vi har sagt: för att hjälpa de vacklande måste man själv upphöra att vackla. Dessa ”goda” småborgerliga vänsterdemokrater vacklade även för koalitionen! Vi ryckte dem sist och slutligen med därigenom att vi själva inte vacklade. Och livet har gett oss rätt.

Med sin vacklan har dessa herrar alltid skadat revolutionen. Vi ensamma har räddat den. Och nu skulle även vi ge upp då svälten knackar på Petrograds portar, medan Rodzianko & Co bereder sig att utlämna staden?!

”Men vi har inte ens fasta förbindelser med järnvägsmännen och posttjänstemännen. Deras officiella representanter är Plansons anhängare. Och kan man segra utan posten och utan järnvägarna?”

Ja, ja, Plansons anhängare här och lieberdanare där. Vilket förtroende har *massorna* visat dem? Har inte vi ständigt bevisat att dessa ledare bedrar *massorna*? Har inte *massorna* vänt ryggen åt dessa ledare och vänt sig *till oss* både vid valen i Moskva och vid valen till sovjeterna? Eller svälter inte massan av järnvägsmän och posttjänstemän? Strejkar de inte mot Kerenskij & Co:s regering?

”Och hade vi förbindelser med dessa förbund före den 28 februari?”, frågade en kamrat en ”pessimist”. Denne svarade med att påpeka att de båda revolutionerna inte kan jämföras. Men detta påpekande endast *stärker* den frågandes position. Ty det var just bolsjevikerna, som tusentals gånger talade om den långa förberedelsen av den *proletära* revolutionen *mot bourgeoisin* (och de talade inte för att glömma detta inför det avgörande ögonblicket). Just *avskiljandet* av massornas proletära element från de småborgerliga och de borgerliga topparna är betecknande för det politiska och ekonomiska liv som förs av post- och telegraftjänstemannaförbundet och järnvägstjänstemannaförbundet. Det är inte alls fråga om att ovillkorligen på förhand knyta ”förbindelser” med ett eller annat förbund, saken är den att endast seger för proletärernas och böndernas uppror *kan* tillfredsställa *massorna* i järnvägsmännens och post- och telegraftjänstemännens arméer.

”Petrograd har bröd för två eller tre dagar. Kan vi ge de upproriska bröd?”

Det är en av tusen skeptiska anmärkningar (skeptikerna kan *alltid* ”tvivla”, och ingenting annat än erfarenheten kan vederlägga dem), en av dessa anmärkningar som vältrar över skulden från den skyldige till den oskyldige.

Just Rodzianko & Co, just bourgeoisin förbereder svälten och spekulerar i att undertrycka revolutionen med svält. Det finns inte och *kan inte* finnas någon annan räddning undan svälten än böndernas uppror mot godsägarna på landet och arbetarnas seger över kapitalisterna i städerna. På annat sätt *kan* man *varken* skaffa spannmål av de rika och trots deras sabotage transportera det *eller* bryta motståndet från de mutade tjänstemännen och kapitalisterna, som blir allt rikare, och *inte heller* införa en sträng registrering. Det har just bevisats av historien om ”demokratins” förrådsinstitutioner och livsmedelssvårigheter, en demokrati som miljoner gånger *klagade, jämrade sig* och *bad bevekande* med anledning av kapitalisternas sabotage.

Det finns ingen makt i världen, utom den segerrika proletära revolutionens makt, som kan övergå från klagan, böner och tårar till *revolutionär handling*. Och ju längre den proletära revolutionen drar ut på tiden, ju längre den uppskjuts genom händelser eller genom de vacklandes och förvirrades vacklan, desto större offer kommer den att kosta, desto svårare blir det att *organisera* tillförseln och fördelningen av spannmål.

Dröjsmål med upproret är detsamma som döden, så måste man svara den som har det sorgliga ”modet” att se hur förfallet växer och hur svälten närmar sig och att *avråda* arbetarna från upproret (*dvs att råda dem att vänta, att fortfarande lita på bourgeoisin*).

”Läget vid fronten är inte heller ännu farligt. Även om soldaterna själva sluter ett vapenstillestånd, så är det ännu ingen olycka ...”

Men soldaterna kommer inte att sluta något vapenstillestånd. Härtill behövs en statsmakt, som man inte kan få utan uppror. Soldaterna kommer helt enkelt att *desertera*. Rapporter från fronten säger detta. Det går inte att vänta utan att riskera att det blir en hjälp åt Rodzianko och Wilhelm samt *fullständig* ruin och massflykt av soldaterna, om de (*som redan är nära förtvivlan*) råkar i full förtvivlan och lämnar allt åt sitt öde.

”Men om vi tar makten och inte får vare sig vapenstillestånd eller en demokratisk fred, så kan det hända att soldaterna inte vill utkämpa ett revolutionärt krig. Vad händer då?”

Detta är ett argument som får en att minnas ordspråket ”En dåre kan ställa frågor som inte ens sju vise kan besvara”.

Vi har aldrig förnekat svårigheterna för dem som innehar *makten* under ett imperialistiskt krig, men vi har likväl alltid *propagerat* proletariatets och fattigböndernas diktatur. Skulle vi ta avstånd från detta, då det har blivit dags att handla?

Vi har alltid sagt, att proletariatets diktatur i ett land framkallar väldiga förändringar i det internationella läget, i landets ekonomi, i arméns ställning och stämningarna inom armén – och nu skall vi ”glömma” allt detta, låta oss skrämmas av revolutionens ”svårigheter”??

”Alla rapporter säger, att massorna inte är behärskade av den stämning, som driver dem ut på gatan. Till de symptom, som rättfärdigar pessimism, hör även den starkt ökande spridningen av pogrom- och svarthundrapressen ...”

När folk låter sig skrämmas av bourgeoisin, är det naturligt att alla föremål och företeelser i deras ögon antar en gul färg. För det första ersätter de rörelsens marxistiska kriterium med ett

intellektuellt och impressionistiskt, *i stället* för en politisk uppskattning av klasskampens utveckling och av händelseförloppet i hela landet och i hela den internationella situationen sätter de subjektiva intryck av stämningen. Att partiets fasta linje, dess orubbliga beslutsamhet *även* är en *faktor*, som påverkar stämningen, särskilt under de mest tillspetsade revolutionära ögonblicken, det glömmes de naturligtvis ”när det passar sig”. Ibland är det mycket ”passande” för folk att glömma, att de ansvariga ledarna genom sin vacklan och sin böjelse för att bränna det, som de igår tillbad, förorsakar den mest opassande vacklan även i stämningen hos vissa skikt av massorna.

För det andra – och det är för ögonblicket det viktigaste – glömmes de karaktärlösa personerna, då de talar om massornas stämningar, att tillägga:

att ”alla” rapporterar att stämningen är spänd och avvaktande;

att ”alla” är ense om att arbetarna kommer att resa sig som en man på sovjeternas maning och till sovjeternas försvar;

att ”alla” är ense om att arbetarna är mycket missnöjda med centras obeslutsamhet beträffande den ”sista avgörande striden”, vars oundviklighet de klart inser;

att ”alla” enhälligt skildrar de breda massornas stämning såsom nära förtvivlan och påvisar det faktum, att anarkismen växer just på denna grund;

att ”alla” även erkänner, att det bland de medvetna arbetarna råder en bestämd ovilja att gå ut på gatan *endast* i demonstrationer, *endast* för delstrider, ty det är inte en delstrid, utan en allmän strid som ligger i luften, medan det hopplösa i enskilda strejker, demonstrationer och aktioner prövats och helt insetts.

Och så vidare.

Om vi betraktar denna karakteristik av massornas stämning med utgångspunkt i klasskampens och den politiska kampens hela utveckling och i hela händelseförloppet under det halvår vår revolution pågått, så blir det klart, hur de av bourgeoisin uppskrämda personerna förvränger saken. Saken förhåller sig nämligen inte så som före den 20-21 april, den 9 juni och den 3 juli, ty då var det fråga om en *spontan upphetsning*, vilken vi som parti antingen inte förstod att uppfånga (den 20 april) eller höll tillbaka och gestaltade till en fredlig demonstration (den 9 juni och den 3 juli). Ty den gången visste vi mycket väl att sovjeterna ännu inte var våra, att bönderna *ännu* trodde på Lieber-Dans och Tjernovs väg men inte på den bolsjevikiska vägen (upproret), att vi följaktligen inte kunde ha folkets majoritet bakom oss och att upproret följaktligen skulle komma för tidigt.

Vid den tiden hade frågan om den sista avgörande striden överhuvudtaget inte uppstått bland majoriteten av de medvetna arbetarna; inte en enda av alla våra partiorganisationer skulle då ha rest denna fråga. Och bland de oupplysta och mycket breda massorna förelåg varken koncentration eller förtvivlans beslutsamhet utan just en spontan *upphetsning* och en naiv förhoppning om att man helt enkelt genom en ”aktion”, helt enkelt med en demonstration skulle kunna ”påverka” Kerenskij och bourgeoisin.

För ett uppror är det inte detta som behövs utan de medvetna elementens målmedvetna, fasta och orubbliga beslutsamhet att kämpa till slutet. Detta å ena sidan. Å andra sidan behövs det en koncentrerad förtvivlad stämning bland de breda massorna, vilka *känner* att ingenting nu kan räddas genom halvmesyrrer, att man inte alls kan ”påverka” någon, att de svältande kommer ”att slå allting i kras, att krossa allt även anarkistiskt”, *om* inte bolsjevikerna förmår leda dem i den avgörande striden.

Revolutionens utveckling har i praktiken lett *både* arbetarna *och* bönderna till just denna kombination mellan de medvetnas koncentration, som erfarenheten gett dem, och den till förtvivlan gränsande stämning av hat mot lockoutherrarna och kapitalisterna, som förekommer bland de bredaste massorna.

Just på denna bas kan man också förstå den ”framgång”, som de ärkereaktionära presslurkar vunnit, vilka pryder sig med av bolsjevikerna lånta fjädrar. Att ärkereaktionärerna är skadeglada vid anblicken av den annalkande avgörande striden mellan bourgeoisin och proletariatet, är ingenting nytt, det har observerats i alla revolutioner utan undantag, detta är absolut oundvikligt. Om man låter sig skrämmas av *denna* omständighet, så måste man avstå inte blott från upproret, utan även från den proletära revolutionen överhuvudtaget. Ty i det kapitalistiska samhället kan det *inte* förekomma något sådant framväxande av denna revolution, som *inte* skulle åtföljas av ärkereaktionärernas skadeglädje och deras förhoppning om att dra nytta därav.

De medvetna arbetarna vet mycket väl, att ärkereaktionärerna arbetar hand i hand med bourgeoisin och att arbetarnas avgörande seger (som småborgaren inte tror på, som kapitalisterna fruktar och som ärkereaktionärerna ibland av skadeglädje önskar, övertygade som de är om att bolsjevikerna inte kan behålla makten), kommer att *krossa* svartahundradena fullständigt, att bolsjevikerna *kommer att kunna* behålla makten med fast hand och till största nytta för hela den av kriget utpinade och marterade mänskligheten.

Kan i själva verket någon, som ännu har förnuftet i behåll, tvivla på att personer som *Rodzianko* och *Suvorin* agerar tillsammans? Att de fördelat rollerna mellan sig?

Har inte fakta bevisat, att Kerenskij agerar på *Rodziankos* order, och att ”Statstryckeriet i Ryska republiken” (håll er för skratt!) på statens bekostnad trycker svarhundramännens ärkereaktionära tal i ”riksduman”? Har inte *t o m* lakejerna på *Delo Naroda*, som kryper för ”sin man”, avslöjat detta faktum? Har inte erfarenheterna från *alla* val bevisat, att kadeternas valsedlar helt och fullt stöds av *Novoje Vremja*, en korruperad tidning, styrd av de tsaristiska godsägarnas ”intressen”?

Läste vi inte igår, att handels- och industrikapitalet (naturligtvis det partilösa, givetvis det partilösa, ty personer som *Vichljajev* och *Rakitnikov*, *Gvozdev* och *Nikitin* är inte i koalition med kadeterna, gud bevara oss, utan med de *partilösa* handels- och industriidkarna!) vräkt ut 300 000 rubel över kadeterna?

Ser man saker och ting ur klassynpunkt och inte ur sentimental synpunkt, så är hela svart-hundrapressen en filial av firman ”*Rjabusjinskij, Miljukov & Co*”. Kapitalet köper å ena sidan personer som *Miljukov*, *Zaslavskij*, *Potresov* osv och å andra sidan svarhundramännen.

Proletariatets seger är det enda sättet att göra slut på denna vedervärdiga folkförgiftning med den billiga svarhundrasmittans gift.

Kan man förvåna sig över att de av svälten och det utdragna kriget utpinade och marterade folkhoparna ”griper” efter svart-hundragiftet? Kan man tänka sig det kapitalistiska samhället inför kraschen *utan* förtvivlan bland de förtryckta massorna? Och *måste* inte förtvivlan hos massorna, bland vilka det råder inte så litet okunnighet, komma till uttryck i ökad konsumtion av all slags gift?

Nej, hopplös är ställningen endast för den, som då han talar om massornas stämning, vältrar över sin egen karaktärlöshet på massan. Massorna kan indelas i sådana, som är medvetet avvaktande, och sådana som omedvetet är redo att försjunka i förtvivlan men de förtrycktas och svältandes massor är inte karaktärlösa.

”Ett marxistiskt parti kan å andra sidan inte reducera frågan om upproret till en fråga om en militär sammansvärjning ...”

Det är därför inte förvånande att *brottstycken* av marxcitater – särskilt om citaten anbringas inexact – alltid kan påträffas bland ”argumenten” hos dem som bryter med marxismen. En militär sammansvärjning är blanquism, *om* den inte organiseras av en bestämd klass’ parti, *om* dess upphovsmän inte tagit hänsyn till den politiska situationen i allmänhet och till den internationella i synnerhet, *om* detta parti inte har folkmajoritetens genom objektiva fakta bevisade sympati på sin sida, *om* de revolutionära händelsernas utveckling inte lett till att småbourgeoisins kompromissillusioner blivit vederlagda i praktiken, *om* inte majoriteten av de som ”befullmäktigade” erkända eller eljest framstående organen för den revolutionära kampen i stil med sovjeterna inte erövrats, *om* inte i armén (under krigstid) råder en fullt mogen stämning mot regeringen, som förhalar det orättfärdiga kriget mot folkets vilja, *om* inte upprorsparollerna (t ex ”All makt åt sovjeterna”, ”Jorden åt bönderna”, ”Omedelbart förslag om en demokratisk fred för alla krigförande folk i förening med omedelbart upphävande av de hemliga avtalen och avskaffande av den hemliga diplomatin” osv) blivit vitt kända och populära, *om* inte de avancerade arbetarna är övertygade om massornas förtvivlade läge och om landsbygdens stöd, ett stöd som bevisats av en betydande bonderörelse eller uppror mot godsägarna och den regering som skyddar dem, *om* landets ekonomiska läge inger grundade förhoppningar om en gynnsam lösning på krisen med fredliga och parlamentariska medel.

Det räcker väl?

I min broschyr Kan bolsjevikerna behålla statsmakten? (jag hoppas, att den kommer ut de närmaste dagarna) har jag anfört ett citat av Marx, som verkligen hänför sig till frågan om upproret och fastställer kännetecknen på upproret som en ”konst”. Jag är beredd att slå vad om att ifall man föreslår de gaphalsar, som nu i Ryssland gaster mot den militära sammansvärjningen, att upplåta sin mun och uppmanar dem att klargöra skillnaden mellan ett väpnat upprors ”konst” och en förkastlig militär sammansvärjning, så kommer de antingen att upprepa det ovan sagda eller att blamera sig och väcka allmänt löje bland arbetarna. Försök då igen, mina goda också-marxister! Sjung en visa för oss *mot* den ”militära sammansvärjningen”!

Efterord

Ovanstående rader var redan skrivna, då jag klockan 8 på tisdagskvällen erhöll morgontidningarna från Petrograd med hr V Bazarovs artikel i Novaja Zjizn. Herr V Bazarov påstår, att ”i staden cirkulerar ett handskrivet manifest, som på två framstående bolsjevikers vägnar uttalar sig emot en omedelbar aktion”.

Om detta är sant, så ber jag kamraterna, som inte kan få detta brev tidigare än onsdag middag, att *publicera det* så fort som möjligt.

Det var inte skrivet för pressen, utan endast som ett skriftligt samtal med partimedlemmarna. Men om hjältarna på Novaja Zjizn, som inte tillhör partiet och som tusen gånger hånats av partiet för sin föraktliga karaktärslöshet (i förrgår röstade de på bolsjevikerna och igår på mensjevikerna och sammanslöt dem nästan på den världsberömda föreningskongressen), om dylika individer får ett *manifest* av medlemmar i vårt parti, vilka agiterar emot ett uppror, då får man inte tåga. Man måste också agitera *för* ett uppror. Må de anonyma definitivt träda fram i dagsljuset och få det straff de så väl förtjänar för sin skamliga vacklan, åtminstone i form av alla medvetna arbetares hån. Jag har endast en timme på mig innan detta brev skall avgå till Petrograd och därför skall jag bara säga ett par ord om en ”metod”, som dessa sorgliga hjältar i den huvudlösa ”Novaja Zjizn-srömmingen” använder. Hr V Bazarov försöker

polemiserar mot kamrat Rjazanov, som har sagt, och som har tusen gånger rätt, att ”alla de, som framkallar en stämning av förtvivlan och indifferens bland massorna, förbereder ett uppror”.

Den sorgliga hjälten för en sorglig sak ”invänder”:

”Har förtvivlan och indifferens någonsin segrat?”

O, de föraktliga dumbommarna på Novaja Zjizn! Känner de från historien *sådana* exempel på uppror, då de förtryckta klassernas massor segrat i desperat strid, utan att de blivit drivna till förtvivlan genom långvariga lidanden och all slags ytterligt tillspetsade kriser? När var inte dessa massor gripna av indifferens (likgiltighet) för olika krypande förparlament, för tom revolutionslek, för lieberdanarnas degradering av sovjeterna från organ för makt och uppror till tomma pratkvagnar?

Eller har kanske de föraktliga dumbommarna på Novaja Zjizn hos massorna upptäckt *likgiltighet* – för brödfrågan? För krigets förlängning? För jordens överlämnande åt bönderna?

N Lenin

Skrivet den 17 (30) oktober 1917

Publicerat 1, 2 och 3 november (19, 20 och 21 oktober) 1917 i nr 40, 41 och 42 av tidningen *Rabotjij Put*

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 34, s 398-418